

מעשה מגונה בכוח או באמצעי לחץ - משמעותו והעונש בצידו

מעשה מגונה בכוח הוא כל פעולה שבוצעה על-ידי אדם לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים שנלוו לה שימוש בכוח במישור הפיזי ו/או לחץ נפשי במישור הנפשי. ההבדל בענישה על עבירה של 'מעשה מגונה' לעומת 'מעשה מגונה בכוח' הוא משמעותי ביותר. חוק העונשין מספק כמה תנאים להגדרת העבירה כמעשה מגונה בכוח, כולל עצם השימוש בכוח, גילו של הקורבן ו/או מצבו הקוגניטיבי. עו"ד אסף דוק מסביר על יסודות עבירת מעשה מגונה בכוח ומרכיביה, העונשים הקבועים בצידה וכן את התייחסות בתי המשפט אליה.

דרגות שונות של מעשה מגונה במשפט הפלילי

חוק העונשין מגדיר רמות שונות של עבירות מין, כאשר העבירה השנייה לאחר אונס היא מעשה מגונה. מעשה מגונה מוגדר בסעיף 348 לחוק העונשין וקובע כי "מעשה לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים" הופך לעבירת מין אם נעשה ללא הסכמה של אחד מהצדדים המעורבים בו. ההגדרה של מעשה מגונה היא רחבה וכוללת טווח רחב של התנהגויות, למשל נגיעה באיברים מוצנעים, חשיפת איבר מין בפומבי ועוד.

החוק מפריד בין עבירה שנעשתה בפומבי לבין עבירה שלא נעשתה בפומבי. אם המעשה התבצע בפומבי ולא כלל מגע זו עבירה קלה יותר. אם היא כוללת נגיעה ורק מול הקורבן, היא תוגדר כעבירה חמורה יותר. יש ארבע דרגות חמורה של מעשים מגונים עם רף ענישה שונה:

□ **מעשה מגונה הנעשה באופן פומבי** - אם נעשה מעשה מגונה בפומבי בפני אדם שגילו מעל 16 שנים העונש יעמוד על שנה אחת. אם בפני אדם פחות מ-16 שנים יכול אף להגיע לשלוש שנות מאסר בפועל.

□ **מעשה מגונה שלא בוצע באופן פומבי** - גם בדרגה זו יש כמה תנאים לרף ענישה שונה: אם נעשה מעשה מגונה כנגד אדם שגילו מעל 16 שנים, עד שלוש שנות מאסר; אם נעשה כנגד אנשים בגילאי 14-18 שנים והמעשה התבצע במסגרת יחסי השגחה, חינוך, מרות או תלות, העונש יעלה לארבע שנים; אם נעשה כנגד אדם מעל גיל 18 תוך ניצול מרות בעבודה, העונש יכול להגיע לארבע שנות מאסר.

□ **מעשה מגונה בכוח** - מעשה מגונה שלא התבצע באופן פומבי תוך שימוש בכוח או הפעלת אמצעי לחץ אחרים, או תוך איום באחד מאלה, כלפי האדם או כלפי זולתו - ענישה של עד 7 שנות מאסר. ענישה דומה תוטל על מי שביצע מעשה מגונה כנגד אנשים עם מוגבלות שכלית וכנגד קטינים בני פחות מ-14 שנים.

□ **מעשה מגונה בנסיבות מחמירות** - כולל מעשה מגונה בקטין בתוך המשפחה, מעשים הכוללים התעללות, איומים בנשק קר או חם, גרימת חבלות. עבירות אלה גוררות אף ענישה של 10 שנים.

ההבדל בין הדרגות השונות של מעשים מגונים לבין עבירות מין אחרות, כגון: אונס, הוא אופן המגע. עבירת אינוס מבוססת על החדרת איבר או חפץ לאיבר המין של האישה והעונשים עליה חמורים הרבה יותר.

ההגדרה של עבירות כמעשים מגונים תלויה במידה רבה בפרשנות של כל אחד מהצדדים לאירוע. היסוד המשותף לכל הפרשנויות הנ"ל אופי מיני של מעשה לא צנוע ולא מוסרי, כפי שנתפס על ידי מתבונן מהצד. יש לדעת כי המקרה נחשב כעבירה פלילית, גם אם

הקורבן הסכים למעשה.

יסודות עבירת מעשה מגונה בכוח

עבירת מעשה מגונה בכוח מוגדרת כביצוע מעשה לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיני, בצירוף אחד מתנאים אלה:

שימוש בכוח פיזי ללא הסכמת אדם מעל גיל 16 - אחיזת הקורבן תוך כדי ביצוע המעשה באופן שמונע ממנו להסתלק. בגלל האחיזה, מצליח התוקף לגעת בגוף הקורבן ללא הסכמתו, לנשק אותו ואף לחכך את איבר מינו בגופו של המתלונן.

הפעלת אמצעי לחץ אחרים, או תוך איום באחד מאלה, כלפי האדם או כלפי זולתו.

המעשה התבצע בקטין מתחת לגיל 14, גם אם בהסכמה.

המעשה התבצע באדם מעל גיל 16 בהסכמה שהושגה במרמה.

המעשה התבצע באדם מעל גיל 16, תוך ניצול מצב של חוסר הכרה.

המעשה התבצע באדם מעל גיל 16, תוך ניצול היותו חולה נפש או עם מוגבלות שכלית-התנהגותית.

העונש על מעשים אלה עלול להגיע עד ל- **7 שנות מאסר**.

מעשה מגונה בכוח - דוגמת פסיקה

בית המשפט המחוזי בלוד גזר 19 חודשי מאסר על צעיר מחדרה, ספר במקצועו ללא עבר פלילי. הוא הורשע במסגרת עסקת טיעון על עבירת מעשה מגונה בכוח. כמו כן הוא חויב לפצות את הצעירה.

כתב האיטום כלל ביצוע עבירה של מעשה מגונה בכוח. הוא מגולל כיצד הצעירה, בת 24, יצאה לבלות עם חברותיה במועדון. במהלך הבילוי ניגשה לשירותים ושם ראתה כי הגבר שניסה להתחיל עמה קודם לכן עקב אחריה. הוא נכנס לתא השירותים אחריה ונעל את הדלת מבפנים. כאשר שאלה אותו מה הן כוונותיו, הודה שהוא עקב אחריה כל הערב ולאחר מכן אחז בה בכוח וביצע בה מעשה מגונה. הצעירה צעקה, בכתה וביקשה ממנו להפסיק. תודות למאבקה הצליחה להשתחרר מאחיזתו ויצאה מהמקום.

התובעת ציינה את הנזקים הנפשיים שנגמרו לצעירה, את יחסו אליה כחפץ ואת העובדה כי מעשה מגונה בכוח פוגע בערכי שלמות הגוף, צנעת הפרט וכבוד האדם. בא כוחו של הספר טען כי הוא הודה במעשיו וציין כי העסק שאותו ניהל נסגר במהלך מעצר הבית שבו היה נתון.

בית המשפט התחשב בהסדר הטיעון שאליו הגיעו שני הצדדים וקבע כי מסגרת הענישה הולמת. הוא התחשב בהודאה באשמה של הנאשם וגזר עליו 19 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו, ופיצוי כספי בסך 35,000 ₪ שעליו להעביר לנפגעת העבירה.

זוהי דוגמה למקרה שבו הנאשם הואשם רק בעבירת מין אחת והיא מעשה מגונה בכוח. יש פסיקות שבהן הנאשם מבצע שרשרת עבירות מין כנגד כמה קורבנות. חלק מהמעשים יוגדרו כמעשה מגונה בכוח, חלקן מעשה מגונה וחלקן אף אינוס. במקרים אלה מוגשים כמה כתבי אישום והעונש המצטבר עלול אף להגיע ל-15 שנות מאסר.

לסיכום, החוק אוסר על ביצוע טווח רחב של מעשים מיניים, אולם יש משמעות רבה להגדרה המדויקת של העבירה. לפעמים ההבדל בין הגדרת מעשה מגונה עם או בלי כוח יכול כמה שנות מאסר בפועל. מומלץ להתייעץ עם עורך דין פלילי, בכל מקרה ובו אתם מעורבים בפרשת מעשה מגונה, הן אם אתם מודים בביצועה והן אם אתם קורבנות המעשה.

חווית הטרדה או תקיפה מינית?

חשוב לדעת כי מטרת הפרקליטות היא הרשעת הנאשם ואילו האינטרס הנזיקי של הקורבן אינו צד בלעדי להליך הפלילי. לכן, משרדנו מעניק ייצוג משפטי לנפגעי עבירה הזכאים לתבוע פיצוי כספי בגין הנזקים שנגרמו להם כתוצאה מעבירה פלילית ממנה נפגעו. כמו כן, משרדנו אף מייצג נפגעי עבירה לפני תחילת ההליכים כנגד מבצע העבירה על מנת ולהבטיח שזכויותיו של נפגע עבירה יישמרו לכל אורך ההליך הפלילי וכן שיקבל את הפיצוי המגיע לו במסגרת ההליך הפלילי עצמו.

במידה וחווית הטרדה מינית או תקיפה מינית פנה/י ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאירו פרטים ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין מעשה מגונה בכוח?

במידה ומצאתם עצמכם חשודים או נאשמים בעבירה של מעשה מגונה בכוח עליכם להיעזר בשירותיו של עורך דין פלילי מנוסה שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו. עצם נקיטת הליך פלילי כנגד אדם, עלולה להעיב על שמו, לפגוע פגיעה אנושה במוניטין שלו, במשפחתו ובחיי החברה שלו, ובמקרים מסוימים אף להביא לשלילת חירותו. הזכות לקבל ייעוץ משפטי ניתנת בכל שלב של ההליך הפלילי וכדאי לנצל החל מהשלב הראשון - החקירה במשטרה. בשלב זה יש כללים ברורים של 'עשה ואל תעשה', משום שאף שגיאה קלה מצד הנחקר עלולה להיות בעלת השלכות רציניות להמשך ההליך.

תחום הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. שלב היציאה יכול להיות בגלל הוכחה שאכן לא התבצעה עבירה, אך גם תודות לכשלים בירוקרטיים וביצוע כושל או לא חוקי של אחד מהשלבים שנסקרו לעיל. היוועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המנהלי או המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שייטיע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות מין מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשיעור רצונם. במידה וזומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום - פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאירו פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

דוגמה לתיק שנוהל על-ידי משרדנו - זיכוי מעבירת מעשה מגונה בקטינה בנסיבות אינוס

בית משפט השלום בירושלים החליט לזכות לקוח שהואשם במעשה מגונה בנסיבות אינוס כלפי קטינה בת 11 שהכיר בפייסבוק. בעקבות טיעונים שהושמעו על-ידי משרדנו, החליט כב' השופט שמעון לייבו כי גם לאחר שמיעת הראיות בתיק, המאשימה לא נשאה

בנטל הראייתי הנדרש לצורך הוכחת אשמתו של הלקוח בעבירות החמורות שיוחסו לו, תוך שהוא קובע כי חרף תחולתה הרחבה של עבירת המעשה המגונה, אין מדובר ב"מים שאין להם סוף". כמו כן, נקבע שאין במעשיו של הלקוח אף הטרדה מינית לאור הימנעות המחוקק מלהחיל את הוראות החוק על קטינים.

כנגד הנאשם הוגש בבית משפט השלום בירושלים כתב אישום אשר ייחס לו מעשה מגונה בקטינה בניסיונות אינוס בהתאם לסעיפים 348(א) ו-345(א)(3) לחוק העונשין, זאת לאחר שפנה לכאורה לקטינה בת 11 באמצעות הרשת החברתית "facebook" וקיים עימה שיחה בעלת אופי מיני.

הלקוח, אשר ביקש להילחם על חפותו, פנה למשרדנו וביקש כי נסייע לו להוכיח כי אין במעשיו משום מעשים מגונים ו/או הטרדה מינית. צוות עורכי הדין של המשרד אסף בתשומת לב רבה את מכלול הפרטים והמסמכים הרלוונטים בעניינו של הלקוח, בשים דגש על התשתית הראייתית הרעועה ונסיבותיו האישיות. בעקבות כך ולאחר פנייתנו לפרקליטות מחוז ירושלים, הוחלט לאמץ חלקית את טענות ההגנה שלנו ביחס לחלקו השני של כתב האישום, שכלל מעשים מיניים חמורים, ולהשמיטו לאור כשלים ראייתיים שהצבענו עליהם. עם זאת, הוחלט בפרקליטות להותיר את חלקו הראשון של כתב האישום ולהמשיך ולהעמידו לדין בגין התכתבות מינית עם קטינה ברשת האינטרנט כאמור.

משרדנו טען מן ההתחלה כי כתב האישום שתוקן משמעותית לא מגלה עבירה של מעשה מגונה, לאור העובדה שדובר היה בהתכתבות שכללה אמרות מיניות בלבד וללא כל מעשים גלויים. עוד נטען, שמדובר באמרות מיניות שלא עולות כדי מעשה מגונה כלל וכלל בעיני האדם הסביר כמצוות ע"פ 9603/09 פלוני נ' מדינת ישראל אלא לכל היותר מהוות מעשה של הטרדה מינית. אולם, אולם לאור העובדה שהנאשם היה קטין במועד האירוע המעשה לא מגלה עבירה, זאת בהתאם לסעיף סעיף 3א (6)(א) לחוק למניעת הטרדה מינית.

לאור דברים אלו, משרדנו טען עם סיום פרשת התביעה כי מחומר הראיות שהוגש עולה כתב האישום המתוקן אינו מגלה עבירה וממילא אין להשיב לאשמה.

כב' השופט שמעון לייבו קבע שהמאשימה לא נשאה בנטל הראייתי הנדרש לצורך הוכחת אשמתו של הלקוח בעבירות החמורות שיוחסו לו ומשכך זיכה את הנאשם.

בית המשפט קבע כי חרף תחולתה הרחבה של עבירת המעשה המגונה, אין מדובר ב"מים שאין להם סוף" ומכח עקרון החוקיות קיימים קווי גזרה המתחמים את הוראות החוק. כב' השופט לייבו הוסיף כי אומנם דברי הנאשם מגונים אולם המחוקק בסעיף 348 לחוק העונשין בא להגן על הציבור ממעשים, שבוצעו על-ידי העבריין או ביוזמתו, בעוד שבחיקוקים אחרים כמו חוק למניעת הטרדה מינית בא הוא להגן על הציבור ממופעים אחרים של מיניות ובכלל זה רמיזות, מילים או תכתובת אסורה.